

Oikaisuvaatimus - Sopimus yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuiden rajoittamisesta

KH 06.05.2024 § 68

Valmistelija

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen, p. 040 661 6885

Toimivalta

Hallintosäännön 4 luvun 18 §:n kunnanhallituksen tehtäviä koskevan kohdan perusteella kunnanhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Tausta

Kunnanhallitus on käsitellyt 11.4.2023 §62 JoWa Aviationin hallituksen ja toimitusjohtajan vastuiden rajoittamista. Sopimus ei edennyt kaikkien omistajaosapuolten välillä allekirjoitettavaksi ja siitä on tehty uusi luonnos, joka on asian liitteenä. Liitteestä selviää myös tarkemmin perustelut sille, miksi hallituksen sekä toimitusjohtajan vastuita tulee rajoittaa.

Liitteenä on JoWa Aviation Oy:n osakkaiden, Joroisten kunnan, Varkauden kaupungin, Varkauden Siviili-ilmailusäätiö sr:n ja Varkauden Lentokerho ry:n sekä yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan välillä sovittavaksi ehdotettu sopimus. Koska Joroisten kunta on yhtiön enemmistöomistaja, on sopimus valmisteltu sen toimesta.

Asia

JoWa Aviation on edellä mainittujen osakkaiden omistama yhtiö, jonka tehtävänä on kehittää ilmailutoimintaa Varkauden lentopaikalla. Yhtiön toimitusjohtaja on pyytänyt suomalaisilta vakuutusyhtiöiltä yhtiölle liiketoimintavakuutusta sekä johdon vastuuvakuutusta. Pyyntöjen perusteella kävi ilmi, että suomalaiset vakuutusyhtiöt eivät tarjoa vakuutuksia lentopaikoille.

JoWa Aviationin hallituksen jäsenten vastuu mahdollisessa ilmailu- tai ympäristövahingotapauksessa olisi kohtuuton. Näin ollen on tarpeen sopia siitä, että omistajat vastaavat mahdollisista oikeudenkäyntikustannuksista sekä vahingonkorvauksista, mikäli tällaisia tilanteita tulisi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus

Joroisten kunta hyväksyy osaltaan liitteenä olevan sopimuksen ja valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan sen kunnan puolesta. Kunnanjohtaja valtuutetaan myös neuvottelemaan sopimuksen muiden osapuolten kanssa ja hyväksymään sopimukseen vähäisenä pidettäviä muutoksia, jotka eivät muuta sopimuksen tarkoitusta.

Päätös

Keskustelun aikana Eeva Tikkanen teki vastaesityksen, että sopimusta ei hyväksytä. Koska esitystä ei kannatettu, kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Eeva Tikkanen jätti asiaan eriävän mielipiteen (liite).

Jani Kautto poistui kokouksesta JoWa Aviation Oy:n hallituksen ja

toimitusjohtajan vastuita koskevan päätöksenteon ajaksi (hallintolaki 28.1 § kohta 5). Puheenjohtajana toimi tällöin Pekka Holopainen klo 15.41-15.50.

KH 03.06.2024 § 87
152/00.01.00.03/2022

Valmistelija

Valmistelija hallintopäällikkö Virva Leväinen p. 044 901 2718

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus toimielimen tai sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle toimielimelle. Kunnanhallituksen päätöksestä oikaisuvaatimus tehdään kunnanhallitukselle.

Asia

Kuntalainen on toimittanut kuntaan liitteenä olevan oikaisuvaatimuksen kunnanhallituksen päätöksestä 6.5.2024 § 68.

Oikaisuvaatimus on saapunut kuntaan 23.5.2024 muutoksenhakuajan puitteissa. Oikaisuvaatimuksen tekijä on kunnan jäsen, eikä kunnanhallituksen päätös ole ollut vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Oikaisuvaatimusta ei ole syytä jättää tutkimatta.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan oikaistavaksi kunnanhallituksen päätös 6.5.2024 § 68 siten, että kunnanhallituksen päätös kumotaan ja että asia tuodaan Joroisten kunnanvaltuuston käsiteltäväksi. Oikaisuvaatimus on liitteenä.

Vastaus oikaisuvaatimuksen sisältöön

Hallintosäännön 20 §:ssä on määrätty valtuuston tehtävät ja ratkaisuvallat. Hallintosäännössä tai kuntalain 14 §:n mukaisissa valtuuston tehtävissä ei ole määrätty, että sopimuksen hyväksyminen tai vahingonkorvausvastuun kasvaminen kuuluisi valtuuston tehtäviin ja ratkaisuvallaltaan.

Hallintosäännön 18 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Edelleen hallintosäännön 21 §:n mukaan kunnanhallitus päättää sopimuksiin ja hankintoihin liittyen sopimuksista, sitoumuksista ja hankinnoista, siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole siirretty lautakunnalle tai viranhaltijalle.

Hallintosäännön 78 § kunnanhallituksen tehtävistä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan osalta määrää, että kunnanhallitus 3) vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kunnan toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan. Kyseinen määräys velvoittaa kunnanhallituksen vastaamaan riskienhallinnan järjestämisestä, mutta se ei määrittele tai rajoita kunnanhallituksen toimivaltaa hallintosäännön 21 §:n mukaisten tehtävien ja toimivallan osalta.

Valtuusto on kokouksessaan 5.2.2024 § 3 hyväksynyt kuntastrategian, ja sen liitteessä esitellään kuntastrategian toimenpiteet ja päämäärät. Tavoitteeksi on asetettu ”Lentokenttäalueen ja lentotoiminnan kehittäminen perustettavan lentopaikkayhtiön kautta” ja todettu asiaan liittyen, että ”JoWa Aviation on aloittanut vuonna 2023”. Yhtiön perustaminen on perustunut valtuuston päätökseen 7.11.2022 § 45. Lentopaikan pitoluvan mukainen lentopaikan pitäjä on Joroisten kunta.

Kuntalain 38 §:n mukaisesti kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti ja kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Edelleen kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tehtävä on mm. valvoa kunnan etua.

Vaihtoehtoja sopimuksen sijaan on kartoitettu. Kunnanhallituksen 6.5.2024 § 68:ssä on kerrottu, että JoWa Aviation on selvittänyt yhtiölle liiketoimintavakuutusta ja johdon vastuuvakuutusta, mutta tällaista ei ole saatavilla suomalaisilta vakuutusyhtiöiltä. Selvityksen perusteella on ilmennyt, että suomalaiset vakuutusyhtiöt eivät tarjoa vakuutuksia lentopaikoille.

Mahdollinen sopimuksen mukainen taloudellisten vahinkojen ja oikeudenkäyntikulujen korvaaminen on kunnalle taloudellinen riski kunnalle, jonka realisoituminen edellyttää yhtiön johtohenkilöiden osoittavan toimineen huolellisuusvelvoitteen mukaisesti. Kuitenkin myös sopimuksen tekemättä jättäminen muodostaa riskejä, jotka ovat epäedullisia kunnalle eivätkä edistäisi kuntastrategian toteutumista. Tällaisia ovat esimerkiksi lentopaikan sulkeminen toiminnalta tai yhtiön hallituksen jäsenten suuret palkkiot, mikä rasittaisi yhtiön taloutta ja siten lisäisi omistajalta odotettavaa rahoitusta toiminnan turvaamiseksi.

Sopimusten laatiminen kuuluu hallintosäännön perusteella kunnanhallituksen tehtäviin ja toimivaltaan. Sopimuksesta päättäessään kunnanhallitus on edistänyt valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa turvaamalla lentopaikan toimintaa ja kehittämismahdollisuuksia, ja siten käyttänyt harkintavaltaansa tarkoituksenmukaisesti. Kunnanhallituksen ei voida katsoa ylittäneen toimivaltaansa 6.5.2024 § 68 päättäessään.

Esittelijä Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus Kunnanhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen edellä kuvatuin perustein.

Päätös Eeva Tikkanen esitti, että asia jätetään pöydälle. Esitystä ei kannatettu. Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Eeva Tikkanen jätti asiaan eriävän mielipiteen (liite).

Jani Kautto poistui kokouksesta oikaisuvaatimusta koskevan keskustelun ja päätöksenteon ajaksi (hallintolaki 28.1 § kohta 5). Puheenjohtajana toimi tällöin Pekka Holopainen klo 14.05-14.17.
